

سپید سرایان / روزنامه نگار

او به بهانه یک ساله شدن شیوع کرونا در ایران درباره امید به آینده نوشته است

جمع خوانی

در گوشه ای از جهان شیوع پیدا کرد، فرصت های زیادی پیدا شده است. نوال هراری در بخش دیگری از مقاله اش درباره آینده جهان پساکرونا به لزوم وجود یک نقشه جهانی مشترک برای مدیریت مردم و خلق امید برای آینده اشاره می کند؛ بار معنایی واژه امید را زمانی می توان در مردم و چهره هایشان مشاهده کرد که خبر ساخت واکسن کرونا در جهان پخش شد. هراری می گوید:

«آنچه صبح امروز یک پزشک ایتالیایی در میلان راجع به بیماری کشف می کند می تواند بعد از ظهر، جان افرادی را در تهران نجات دهد؛ هنگامی که دولت بریتانیا در ارتباط با اجرای برخی سیاست های مقابله با بیماری مردد است، می تواند از تجربه کره جنوبی استفاده کند، زیرا این کشور یک ماه قبل درگیر چالش هایی مشابه بوده است، اما برای محقق شدن چنین هدفی، نیاز به برقرار شدن روح همکاری جمعی و اعتماد بین المللی است.»

چه کسانی در جنگ برابر کرونا پیروز شدند؟

آینده پژوهان همیشه با وسواس خاصی از آینده و امید صحبت می کنند. جرد لئونارد در بخش دیگری از مقاله اش معتقد است این کمپانی های تکنولوژی و رسانه های بزرگ جهان برنده واقعی در این بحران جهانی هستند. آنها می توانند امید را به آینده تزریق کنند و همان گونه که دنیا پیش می رود چهره تازه ای را به مردم نشان دهند و منفعت خودشان را هم داشته باشند. در بخش پایانی لئونارد می گوید:

من به آینده با وجود کرونا امیدوارم. من هر روز در این بحران درس های بیشتری را یاد می گیرم. من سؤالات زیادی را درباره موضوع هایی که فراموش شده اند برای خودم مطرح می کنم و دوباره به آنها می اندیشم. من از اول به خودم زندگی فکر می کنم، روی این موضوع تمرکز می کنم که واقعاً چه چیزی در این دنیایی که برای مدت کوتاهی در آن زندگی می کنیم، اهمیت دارد؟ شاید آینده از آن چیزی که امروز به آن فکر می کنیم بهتر و سرشار از امید باشد.» بحران جهانی کرونا یکی از درس های مهمی که به بشر داد این بود که هر چیزی که امروز و در حال داریم، ارزشمند و قابل احترام است؛ باید از لحظه استفاده کنیم و لذت ببریم. اینشتین می گوید، نه گذشته ای هست و نه آینده ای، همه چیز حال است. اینکه نمی توانیم پیش بینی کنیم فردا کدام از ماه به کرونا مبتلا می شود و چه حالی دارد، دلیل مهمی برای تفکر عمیق و لذت بردن از داشته هایمان است تا شاید که آینده از آن ما باشد. ■

در این جنگ قطعاً تکنولوژی بشر را در برابر کرونا پیروز خواهد کرد.

پایان پروژه بازگشت به گذشته و زندگی معمولی

جرد لئونارد، آینده پژوه در حوزه تکنولوژی و نویسنده کتاب تکنولوژی در برابر انسانیت، در مجله فوربس درباره دنیای پساکرونا تحلیلی ارائه می کند که زاویه دید مشابه ای با هراری دارد. لئونارد اشاره به این موضوع دارد که چیزی به نام «بازگشت به گذشته یا زندگی معمولی» دیگر امکان پذیر نیست. لئونارد در بخش های زیادی از این مطلب تأکید دارد که باید واژه نرمال در کنار واژه غیر ممکن که همیشه سعی می کنیم از آن استفاده نکنیم به فراموشی سپرده شود. به این خاطر که نرمال یا معمولی دیگر وجود ندارد. کارشناسان از او پرسیده اند چه راهکاری برای عبور از این دوران وجود دارد. جرد لئونارد می گوید:

«واژه نرمال یا معمولی از زمانی که کرونا وارد دنیا شده تبدیل به واژه بیهوده ای شده است یا عبارت کارهای همیشگی یا زندگی همیشگی کاملاً خنده دار شده اند، اما به جای این عبارات، استفاده از ضرب المثل تغییر تصمیم ها در میانه راه تبدیل به روتین شده است، می توانید برای تأیید این حرف از کمپانی های معروف تکنولوژی یا آینده پژوهان سؤال کنید. واژه معمولی را فراموش کنید و نگاه خودتان را نسبت به دنیا «ری استارت» کنید. بحران کرونا باعث شد تا دیدگاه همه مردم نسبت به گذشته که شاید درگیر این مسأله بودند چه چیزی خوب و چه چیزی بهترین است تغییر کند. این روزها همه فقط به زنده ماندن فکر می کنند. کووید، نگرش انسان ها نسبت به زندگی و دنیا را متحول کرده است؛ بسیاری از آیین ها و جشنواره ها و چیزهایی که ما را خوشحال می کردند همه بخار شده و به هوا رفتند. امروز همه چیز مجازی و آنلاین است، چه خوشمان بیاید چه نیاید همه چیز مثل ابری بیرون خانه مان است و چیزی دیگر واقعی نیست.»

نقشه راه مشترک جهانی برای امید به آینده دنیا

نکته بسیار مهمی که آینده پژوهان در این مدت روی آن تمرکز کرده اند، اشاره به تغییرات گسترده جهانی دارد؛ اینکه انسان ها نباید در زندگی گذشته خود بمانند یا دنبال به دست آوردن آن باشند. همه چیز تغییر کرده و اگر کرونا را همانند طوفانی در نظر بگیریم، انسان ها زمانی که از آن خارج می شوند دیگر آن آدم های سابق نیستند و بنابراین باید همه چیز را از اول و متفاوت شروع کنند. یک شروع تازه و شاید هیجان انگیز برای خیلی از کسانی که سال ها دنبال این فرصت بودند. حالا با یک ویروس که

◀ در دنیای ادبیات، کلمات مهم ترین نقش را ایفا می کنند؛ در این میان، واژه هایی مثل آینده، امید، معمولی (نرمال) و غیر ممکن در ذهن هر انسان بار معنایی متفاوتی را با توجه به زمان و مکان متبادر می کند؛ از زمانی که ویروس کرونا در جهان شیوع پیدا کرد بسیاری از برنامه ها، جلسات، انواع کارها در ابتدا تعطیل شد و سپس یا به صورت کاملاً آنلاین یا دور کاری به فعالیت هایشان ادامه دادند، اما مسأله اصلی در حال تجزیه بود و با توجه به قرنطینه های سخت و سخت در جوامع بیشتر می شد. ناامیدی نسبت به آینده و معطل بودن میان زندگی قبل و بعد از کرونا بود.

دنیای متفاوت پس از عبور از بحران کرونا

دکتر یوال نوح هراری، آینده پژوه و نویسنده کتاب انسان خردمند در مقاله ای که برای فایننشال تایمز نوشته به این ماجرا از دیدی متفاوت نگاه می کند. هراری معتقد است که نتیجه تصمیم هایی را که بشر در این یک سال گرفته سال ها بعد می توان دید؛ اینکه انسان از بین نمی رود، اما دنیای انسان ها به صورت کلی تغییر کرده است. هراری در ابتدای این مقاله می گوید:

«اکنون بشر در مواجهه با یک بحران جهانی قرار گرفته است که شاید بزرگ ترین بحران نسل ما باشد. تصمیماتی که مردم و دولت ها طی این مدت اتخاذ می کنند احتمالاً به جهان در سال های پیش روشکل خواهد داد و نه تنها سیستم مراقبت های بهداشتی بلکه اقتصاد، سیاست و فرهنگ تحت تأثیر آن قرار خواهد گرفت. ما باید سریع و قاطعانه عمل کنیم و در همین حال، باید پیامدهای دراز مدت اقدامات خود را در نظر بگیریم. هنگام انتخاب بین گزینه های گوناگون، نه تنها باید به فکر برطرف کردن تهدید فوری فعلی باشیم، بلکه باید دنیایی را که پس از عبور از این طوفان به آن وارد می شویم نیز در نظر بگیریم؛ بله! طوفان می گذرد؛ بشر باقی خواهد ماند و بیشتر ما هنوز زنده خواهیم بود، اما در دنیایی متفاوت زندگی خواهیم کرد.»

اگر این حقیقت را قبول کنیم که بشر دنیای تازه ای ساخته و در حال خلق همه چیز از اول است، نباید نقش تکنولوژی را فراموش کنیم. اگر این ویروس پیچیده و مرموز در زمانی که دنیا خالی از تکنولوژی بود ظهور می کرد به احتمال زیاد انسان ها با مشکلات فراوانی مواجه می شدند، اما امروز این گونه نیست. ما به تکنولوژی وابسته ایم؛ دور کاری، دستاوردی خاص برای این سال عجیب است؛ در یکی از خبرها دیدیم که امانوئل مکرون مقابله با کرونا را مقابله با یک «جنگ جهانی» خطاب کرده بود،

جایگاه امید و آینده از نگاه آینده پژوهان در دنیای پساکرونا

بله، طوفان می گذرد و بشر باقی خواهد ماند

■ یکی از مشهورترین گرافیتی های بنکسی با عنوان «دختر بیچه و بالن» که سال ۲۰۰۲ روی یکی از دیوارهای لندن کشیده شد. بسیاری این اثر را به نام «همیشه امید وجود دارد» می شناسند؛ سطری که گوشه تصویر حک شده است.